**Europos Parlamentas**
2019-2024

*Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas*

**2022/0135(COD)**

16.9.2022

# ***I
# PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus (Kuveitas, Kataras)
(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Erik Marquardt

## *Procedūrų sutartiniai ženklai*

| | |
|---|---|
| * | Konsultavimosi procedūra |
| *** | Pritarimo procedūra |
| ***I | Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas) |
| ***II | Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas) |
| ***III | Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas) |

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

## *Teisės akto projekto pakeitimai*

**Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose**

Išbrauktos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu*** kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi ***pusjuodžiu kursyvu*** abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas ***pusjuodžiu kursyvu*** dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

**Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma**

Naujos teksto dalys žymimos ***pusjuodžiu kursyvu***. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „▌“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint ***pusjuodžiu kursyvu***, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant.
Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamos parengti galutinį tekstą.

**TURINYS**

**Psl.**

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS .....5

AIŠKINAMOJI DALIS .....9

## EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

**dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1806, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams tas reikalavimas netaikomas, sąrašus (Kuveitas, Kataras)**
**(COM(2022)0189 – C9-0160/2022 – 2022/0135(COD))**

**(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)**

*Europos Parlamentas*,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2022)0189),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 77 straipsnio 2 dalies a punktą, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0160/2022),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A9-0000/2022),

1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;

2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;

3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

**Pakeitimas 1**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**3 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| (3) ***Kuveito*** ir ***Kataro keliama neteisėtos migracijos*** į ***Sąjungą rizika yra nedidelė***, ***šios*** šalys išduoda biometrinius pasus pagal Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos standartus. ***Pastaraisiais metais suintensyvėjo bendradarbiavimas*** | (3) ***remiantis Komisijos vertinimu, Kuveitas*** ir ***Kataras atitinka Reglamente (ES) 2018/1806 nustatytus kriterijus, kuriais remiantis jie gali būti įtraukti*** į ***šalių, kurių piliečiams netaikomas reikalavimas turėti vizą***, ***sąrašą. Abi*** šalys |

***su šiomis šalimis saugumo srityje. Kalbant apie ekonominius interesus***, ***Kuveitas*** ir ***Kataras yra svarbūs Sąjungos ekonominiai partneriai***, ***visų pirma energetikos srityje. Nors*** žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje ***tebėra iššūkių, Kuveito*** ir ***Kataro visuomenėje įvyko teigiamų pokyčių ir pagerėjo padėtis moterų teisių***, ***darbo teisių ir religijos laisvės bei religijų dialogo srityse*** ir ***tikimasi***, ***kad pažanga*** ir ***reformos bus tęsiamos***. ***Ilgalaikė bevizio kelionių į ES režimo nauda gali sustiprinti teigiamas tendencijas šiose srityse***;

***taip pat*** išduoda biometrinius pasus pagal Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos standartus. ***Tačiau, kaip nurodyta Komisijos vertinime (Komisijos tarnybų darbiniame dokumente dėl Kuveito ir Kataro atitikties Reglamento (ES) 2018/1806 1 straipsnyje išvardytiems kriterijams), EIVT 2021 m. metinėje ataskaitoje dėl žmogaus teisių ir demokratijos pasaulyje (šalių ataskaitose) ir įvairiose NVO ataskaitose***, ***nepaisant naujausių*** ir ***tebevykstančių visuomenės permainų ir teisės aktų pokyčių***, ***Kuveite ir Katare išlieka didelį susirūpinimą keliančių problemų ir daug iššūkių*** žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje***. Siekiant užtikrinti bevizio režimo veiksmingumą*** ir ***visišką jo abipusiškumą, susitarimu dėl bevizio režimo turėtų būti užtikrinta***, ***kad būtų pašalintos bet kokios kliūtys, trukdančios naudotis bevizio kelionių režimo teikiamais privalumais kertant valstybių narių išorės sienas,*** ir ***būtų suteikta galimybė asmenims be diskriminacijos patekti į šalį***, ***visų pirma moterims, LGBTQ+ bendruomenės nariams*** ir ***asmenims be pilietybės laisvai keliauti***. ***Tokios sąlygos turėtų atsispindėti dvišaliuose Sąjungos ir tų šalių sudarysimuose susitarimuose dėl bevizio režimo;***

Or. en

**Pakeitimas 2**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**3 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(3a) be to, su Kuveitu ir Kataru turėtų būti vedamas visavertis oficialus dialogas žmogaus teisių klausimais, kuris padėtų užtikrinti apčiuopiamą pažangą ir pasiekimus, be kita ko, susijusius su darbo srities ir darbuotojų teisėmis, įskaitant darbuotojų migrantų teises, moterų teises, LGBTQ+ asmenų teises,*** |

***religijos laisvę, kankinimo uždraudimą, žodžio laisvę, susirinkimų laisvę ir mirties bausmės uždraudimą. Dvišaliuose Sąjungos ir Kuveito bei Sąjungos ir Kataro susitarimuose dėl bevizio režimo turėtų būti numatyti aiškūs ir konkretūs įsipareigojimai šiuo tikslu;***

Or. en

**Pakeitimas 3**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**4 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| (4) ***todėl*** tų šalių piliečiams turėtų būti nebetaikomas vizos reikalavimas, kai bendra buvimo trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį, ir nuorodos į tas šalis turėtų būti perkeltos į Reglamento (ES) 2018/1806 II priedą; | (4) ***turint omenyje, kad ilgalaikė bevizio kelionių režimo ir abipusių mainų nauda ES atžvilgiu gali sustiprinti teigiamas tendencijas, be kita ko, ir žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityse,*** tų šalių piliečiams turėtų būti nebetaikomas vizos reikalavimas, kai bendra buvimo trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį, ir nuorodos į tas šalis turėtų būti perkeltos į Reglamento (ES) 2018/1806 II priedą; |

Or. en

**Pakeitimas 4**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**4 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(4a) siekiant įvertinti naudą, pasiekimus ir galimą pažangą, susijusius su abipusiu vizų reikalavimo netaikymu, dvišaliuose Sąjungos ir Kuveito bei Sąjungos ir Kataro susitarimuose dėl bevizio režimo turėtų būti numatyta, kad Komisija periodiškai vertina jų nuostatų, įskaitant jų žmogaus teisių aspektą, įgyvendinimą;*** |

Or. en

**Pakeitimas 5**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**6 konstatuojamoji dalis**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| (6) vizos reikalavimo netaikymas Kuveito ir Kataro piliečiams turėtų būti nustatytas tuomet, kai bus sudaryti dvišaliai Sąjungos ir Kuveito bei Kataro bevizio režimo susitarimai, visų pirma siekiant užtikrinti visišką abipusiškumą; | (6) vizos reikalavimo netaikymas Kuveito ir Kataro piliečiams turėtų būti nustatytas tuomet, kai bus sudaryti dvišaliai Sąjungos ir Kuveito bei Kataro bevizio režimo susitarimai, visų pirma siekiant užtikrinti visišką abipusiškumą***.*** ***dvišalių Sąjungos ir Kuveito bei Sąjungos ir Kataro susitarimų dėl bevizio režimo sudarymas neturėtų priklausyti nuo dvišalių susitarimų, susijusių su kitomis politikos sritimis, pavyzdžiui, grąžinimu ar readmisija, sudarymo ar būti kitaip su jais susieti;*** |

Or. en

**Pakeitimas 6**

**Pasiūlymas dėl reglamento**
**6 a konstatuojamoji dalis (nauja)**

| *Komisijos siūlomas tekstas* | *Pakeitimas* |
|---|---|
| | ***(6a) vadovaudamasi dabartinio Kuveitui ir Katarui taikomo naujos kartos susitarimų pagal Reglamentą (ES) 2018/1806 proceso modeliu, Komisija turėtų nedelsdama įvertinti padėtį kitose trečiosiose šalyse, kurioms gali būti taikomas bevizis režimas, visų pirma Omane ir Ekvadore, atsižvelgdama į atitinkamą regionų suderinamumą;*** |

Or. en

## AIŠKINAMOJI DALIS

Europos Komisijos pasiūlymu siekiama iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) 2018/1806, kad Kuveito ir Kataro piliečiams nebūtų taikomas reikalavimas turėti vizą kertant valstybių narių išorės sienas, kai buvimo trukmė neviršija 90 dienų per bet kurį 180 dienų laikotarpį. Šio pasiūlymo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 77 straipsnio 2 dalies a punktas. Siūlomu reglamentu plėtojama Šengeno *acquis*.

Trečiosios šalys, kurių piliečiams netaikomas vizos reikalavimas, turi būti nustatomos kiekvienu konkrečiu atveju įvertinus įvairius Reglamento (ES) 2018/1806 1 straipsnyje išdėstytus kriterijus. Šie kriterijai yra susiję su, be kita ko, „neteisėta imigracija, viešąja tvarka ir saugumu, ekonomine nauda, visų pirma turizmu ir užsienio prekyba, taip pat su Sąjungos užsienio ryšiais su atitinkamomis trečiosiomis šalimis, ypač atsižvelgiant į žmogaus teises ir pagrindines laisves, taip pat į poveikį regionų suderinamumui ir abipusiškumui“.

Kad vizos reikalavimo netaikymas būtų veiksmingas, kiekviena iš šių dviejų šalių ir ES turės sudaryti susitarimą dėl bevizio režimo, į kurį bus įtrauktos apsaugos priemonės, susijusios su Reglamente (ES) 2018/1806 nustatytais kriterijais, kuriais grindžiamas vizos reikalavimo netaikymas. Nustačius siūlomą vizos reikalavimo netaikymą, Reglamentu (ES) 2018/1806 nustatyti abipusiškumo ir sustabdymo mechanizmai gali būti taikomi tuo atveju, jei neužtikrinamas visiškas vizos reikalavimo abipusiškumas, piktnaudžiaujama beviziu režimu arba piktnaudžiaujama vizos reikalavimo netaikymu.

Prie ES išorės sienų toliau bus tikrinama, ar keliautojai, kuriems taikomas bevizis režimas, atitinka atvykimo į šalį reikalavimus, be kita ko, patikrinant Šengeno informacinę sistemą ir valstybių narių nacionalines duomenų bazes. Be to, Šengeno erdvėje besilankantiems keliautojams, kuriems taikomas bevizis režimas, bus taikoma ES atvykimo ir išvykimo sistema (AIS) ir Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS), kai tik jos pradės veikti visu pajėgumu.

Tiek Kuveitas, tiek Kataras yra svarbūs Sąjungos ekonominiai partneriai, visų pirma energetikos srityje ir atsižvelgiant į ES tikslus įvairinti energijos tiekimą. Pastaraisiais metais tiek dvišaliu lygiu, tiek per Golfo bendradarbiavimo tarybą taip pat suintensyvėjo ES ir Kuveito bei Kataro bendradarbiavimas tokiose politikos srityse, kaip saugumas. Be to, Kuveitas ir Kataras išduoda biometrinius pasus.

Vis dėlto žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių srityje išlieka didelį susirūpinimą keliančių problemų ir trūkumų. Nepaisant pastarojo meto teisėkūros reformų ir politinių iniciatyvų, daug problemų tebėra kai kuriose srityse, taip pat naujai priimtų teisės aktų vykdymo užtikrinimo srityje, kaip nurodyta, be kita ko, pačios Komisijos vertinime, EIVT 2021 m. ES žmogaus teisių metinėje ataskaitoje ir organizacijos „Amnesty International“ bei organizacijos „Human Rights Watch“ metinėse ataskaitose. Atsižvelgiant į tai, ypatingas dėmesys buvo skirtas darbuotojų migrantų darbo sąlygoms rengiantis būsimam FIFA pasaulio taurės čempionatui. Tačiau kitos susirūpinimą keliančios sritys yra moterų teisės, LGBTQ+ asmenų teisės, religijos laisvė, kankinimo uždraudimas, žodžio laisvė, susirinkimų laisvė ir mirties bausmės uždraudimas.

Bevizio režimo statusui tenka svarbus vaidmuo skatinant abiejų regionų partnerystę ir stiprinant politinį dialogą, taip pat ekonominius, mokslinių tyrimų, švietimo, kultūrinius ir visuomeninius

mainus. Oficialūs dialogai žmogaus teisių klausimais turi būti neatskiriama įsipareigojimų, prisiimtų pagal dvišalius susitarimus, kuriuos turi sudaryti Sąjunga ir Kataras bei Kuveitas, dalis ir turi būti numatytas nuolatinis tokių dialogų vertinimas. Atsižvelgdamas į tai, kad tie dvišaliai susitarimai bus pirmieji susitarimai, sudaryti pagal Reglamente (ES) 2018/1806 numatytą naują režimą, pranešėjas mano, jog tokių nuostatų įvedimas bus teigiamas pavyzdys, turintis teigiamą netiesioginį poveikį tokio pobūdžio susitarimams ateityje.

Bevizio režimo įvedimas yra labai svarbus Kataro ir Kuveito piliečiams, taip pat ES piliečiams, nes jis padės intensyvinti žmonių tarpusavio ryšius ir mainus, taip pat stiprinti socialinius ir kultūrinius ryšius. Šiuo atžvilgiu bus itin svarbu užtikrinti, kad visi abiejų šalių piliečiai galėtų vienodomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis bevizio režimo teikiamomis galimybėmis.

Pranešėjas mano, kad, siekiant įvertinti faktinę bevizio režimo teikiamą naudą bei pasiekimus ir galimą poreikį jį tobulinti, tikslinga numatyti periodinį tokio režimo vertinimą, į visus būsimus dvišalius susitarimus dėl bevizio režimo įtraukiant aiškią nuostatą dėl Komisijos atliekamo vertinimo ir ataskaitų teikimo.

Atsižvelgdama į naudą, kurios bevizis režimas galėtų duoti susijusioms šalims, ES turėtų dėti daugiau pastangų bendradarbiauti su kitomis trečiosiomis šalimis, kurios yra suinteresuotos beviziu kelionių į ES režimu. Siūlomas vizų reikalavimo netaikymas Kataro ir Kuveito piliečiams turėtų paskatinti Komisiją pagal Reglamente (ES) 2018/1806 nustatytus kriterijus ir procedūrą užmegzti konkretų dialogą su kitomis šalimis ir laiku įvertinti tas šalis, kurioms gali būti taikomas bevizis režimas ir kurios yra suinteresuotos.

Galiausiai pranešėjas mano, kad, priimdamas šį Europos Komisijos pasiūlymą, Europos Parlamentas patvirtina įsipareigojimą stiprinti žmonių tarpusavio ryšius ir visuomeninius mainus su Kuveitu ir Kataru. Todėl, atsižvelgdamas į vizų režimo liberalizavimo svarbą visų susijusių šalių piliečiams, pranešėjas rekomenduoja Piliečių teisių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nariams pritarti šiam pranešimui.